

**การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนย่อความและสมรรถนะ
การคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการ
เรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก***
**The Development of Write Summary Ability and Creative
Thinking Competency of Grade 7 Students Using the
Process Writing with the Graphic Organizer**

จันทรทิพย์ อว้องค์ และคณิตา ดวงวิไล

Jantrathip Chaweewong and Dhanita Duangwilai

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Khon Kaen University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: janthathip.c1994@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาความสามารถด้านการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก และ 2) พัฒนาสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/10 โรงเรียนพรเจริญวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 42 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนการปฏิบัติการ การสังเกตการณ์และการสะท้อนผลการปฏิบัติการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) การทดสอบเชิงปฏิบัติการ 2) การสะท้อนผลเชิงปฏิบัติการ 3) การประเมินผลวิจัย ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล 2 ประเภท คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตีความ สรุป รายงานผลในลักษณะการบรรยาย 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

*ได้รับบทความ: 26 มีนาคม 2567; แก้ไขบทความ: 19 สิงหาคม 2567; ตอรับตีพิมพ์: 7 ธันวาคม 2567

Received: March 26, 2024; Revised: August 19, 2024; Accepted: December 7, 2024

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนย่อความ ด้วยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก มีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 88.10 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด โดยคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 44.62 จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. นักเรียนมีการพัฒนาสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์ ด้วยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก มีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 88.10 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด โดยคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 77.29 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 77.29 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

คำสำคัญ: ความสามารถ; การเขียนย่อความ; สมรรถนะ; การคิดสร้างสรรค์

Abstract

The purposes of this research were 1) develop grade 7 students' write summary ability using the process writing with the graphic organizer. and 2) develop grade 7 students' creativity thinking competency using the process writing with the graphic organizer. The samples were 42 students in the seven grade 10/1 classroom of the second semester of the academic year 2023, Phorncharaenwittaya school, Bueng Kan Secondary Education Service Area. The research implemented an active learning methodology composed of a cyclic process of planning, acting, observing, and reflecting. The research instruments used were 1) one-hour the process writing with the graphic organizer lesson plans: 2) reflection instruments consisting of post-lesson assessments and students' work assessments: and 3) evaluation instruments consisting of write summary ability assessment and a creativity thinking competency assessment. The analytics of the study were 1) in-depth qualitative analysis, analyzing data, interpreting, summarizing, and reporting results in explanation: and 2) quantitative analysis and statistics, representing in average, percentage, and standard deviation.

The results revealed that:

1. Grade 7 students learning with the process writing and the graphic organizer have developed their write summary ability with an average score of 44.62 of the total score of 50, accounting for 85 percent, and 37 students, accounting for 88.10 percent of

the students, passed the standard, which is higher than the qualification standard.

2. The students with the process writing and the graphic organizer have improved their creativity thinking competency with an average score of 77.29 of the total score of 100, accounting for 77.29 percent, and 37 students, accounting for 88.10 percent of the students, have passed the standard, which is higher than the qualification standard.

Keywords: ability; write summary; competency; creativity thinking

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมการดำรงชีวิต อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ดังนั้นเพื่อให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้มีการกำหนดให้มีการเรียนรู้ในปัจจุบันทั้งหมด 8 กลุ่มสาระ ซึ่งรวมถึงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551)

สาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย สาระย่อย 5 สาระมีความสำคัญทั้งสิ้น โดยเฉพาะสาระการเขียน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ว่าการเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญที่สุดทักษะหนึ่งในบรรดาทักษะต่างๆ เพราะการเขียนเป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อสารถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้ระหว่างบุคคลกลุ่มต่างๆ เป็นการสืบทอดมรดกทาง

ปัญญาของมนุษย์

การจัดการเรียนรู้ในสาระที่ 2 การเขียน ต้องใช้การฝึกฝนและจะต้องทำอย่างมีระบบคือ ต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอต้องใช้เวลาฝึกนานพอควร จึงจะเกิดความชำนาญต้องฝึกให้ถูกวิธีและถูกหลักเกณฑ์รู้จักเขียนเรียงเรียงความรู้และความรู้สึกนึกคิดออกมาอย่างเป็นระบบ ต้องใช้ความรู้ความระมัดระวังและต้องรู้จักสรรหาถ้อยคำมาใช้ให้ถูกต้องงานเขียนที่มีคุณค่าต้องให้ความรู้และสติปัญญาแก่ผู้อ่านด้วย (ดวงใจ ไทยอุบล, 2551) เมื่อพิจารณาจากสาระการเขียนแล้วความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียนที่แสดงให้เห็นประสิทธิภาพของการเรียนรู้ประการหนึ่งคือการเขียนย่อความ ซึ่งหากนักเรียนได้ฝึกฝนจนชำนาญก็จะส่งผลต่อการเขียนรูปแบบอื่นๆ ต่อไป

การเขียนย่อความเป็นทักษะที่มีความสำคัญทางด้านการติดต่อสื่อสารการทำงานการศึกษาหาความรู้ ซึ่งสนิท สัตโยภาส (2546) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนย่อความไว้ว่าการย่อความเป็นทักษะที่อำนวยความสะดวกแก่ชีวิตประจำวันมากเพราะเราต้องใช้อยู่เสมอทั้งในการฟังการอ่านและในการศึกษาหาความรู้ของทุกสาขาวิชา ล้วนอาศัยทักษะการย่อความทั้งสิ้น ทั้งยังต้องใช้

การคิดสร้างสรรค์ด้วยการเรียบเรียงข้อความใหม่ให้สละสลวย ใช้การคิดสร้างสรรค์ในการเลือกสรรคำที่แตกต่างจากเดิมหรือเลือกใช้คำเชื่อมเพื่อให้เกิดข้อความใหม่ที่ความหมายยังคงเดิม รวมถึงการเขียนย่อความให้เสร็จได้ภายในเวลาที่จำกัด

การคิดสร้างสรรค์เป็นการคิดที่หลากหลาย ริเริ่ม ประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาต่อยอดความคิด เพื่อการแก้ปัญหาหรือสร้างทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ การสร้างความก้าวหน้าในความรู้หรือการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ โดยอาศัยจินตนาการและทักษะพื้นฐานด้านการคิดริเริ่ม คิดคล่อง คิดยืดหยุ่น คิดละเอียดลออ คิดหลากหลาย คิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ที่ดีกว่าแตกต่างไปจากเดิม (สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ, 2537) การกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดสร้างสรรค์ นั้นสามารถทำได้หลายรูปแบบ โดยผู้เรียนจะได้แสดงความคิดของตนเองผ่านผลงานที่สร้างขึ้นในรูปแบบที่ไม่ซ้ำใคร ไม่คัดลอกใคร มีเอกลักษณ์เฉพาะตน ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของงานเขียนหรืองานศิลปะต่างๆ ซึ่งผู้สอนจะต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย นอกจากนี้ การออกแบบงานเขียนให้เห็นเป็นรูปธรรมจะช่วยให้นักเรียนวางแผนการเขียนได้เป็นอย่างดี การใช้ผังกราฟิกในการออกแบบงานเขียนจึงเป็นวิธีการสอนที่นักเรียนสามารถวางแผนงานเขียนในรูปแบบของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์

จากการศึกษาผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2565-2566 ของโรงเรียนพรเจริญวิทยา วิชาภาษาไทยในส่วนของสาระที่ 2 การเขียน นักเรียนมี

คะแนนเฉลี่ยลดลง โดยในปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 59.23 และปีการศึกษา 2565 มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 59.07 ซึ่งแสดงว่าทักษะการเขียนจำเป็นต้องมีการฝึกฝนและพัฒนาให้สูงขึ้น โดยเฉพาะทักษะการเขียนย่อความที่จะต้องรับการทดสอบระดับชาติในรูปแบบอัตนัย และจากการได้รับมอบหมายหน้าที่เป็นครูผู้สอนภาษาไทยในของผู้นี้ ทำให้มองเห็นปัญหาต่างๆ ในการสอนเขียนมากมาย ซึ่งพบว่านักเรียนร้อยละ 80 เขียนย่อความไม่ได้ ดังจะเห็นได้จากลักษณะการเขียนที่สับสน วกวน ลำดับเหตุการณ์ไม่ต่อเนื่อง เขียนเข้าใจความเดิมหลายๆ ครั้ง บางคนลอกเนื้อเรื่องเดิมจากที่อ่าน ซึ่งข้อมูลที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นทำให้ผู้เขียนพบว่างานเขียนของนักเรียนขาดการคิดสร้างสรรค์ กล่าวคือ การที่นักเรียนคัดลอกข้อความมาส่งแสดงให้เห็นได้ชัดว่านักเรียนขาดความสามารถด้านการคิดริเริ่ม หรือการใช้ข้อความเดิมซ้ำๆ ในหลายๆ ที่ของงานเขียนแสดงให้เห็นได้ว่านักเรียนขาดความสามารถด้านการคิดยืดหยุ่น ไม่สามารถสรรหาถ้อยคำอื่นๆ มาใช้แทนคำเดิมได้ นอกจากนี้เมื่อกำหนดเวลาให้นักเรียนส่งงานนักเรียนมักส่งไม่ทันตามกำหนดเวลา แสดงให้เห็นว่านักเรียนยังขาดความสามารถด้านการคิดคล่องแคล่ว ทั้งนี้บางคนที่ส่งงานทันเวลา ชิ้นงานของนักเรียนมักไม่เรียบร้อย แสดงให้เห็นว่านักเรียนขาดความสามารถด้านการคิดละเอียดลออ ซึ่งความสามารถในการคิดริเริ่ม คิดยืดหยุ่น คิดคล่องแคล่วและคิดละเอียดลออนี้เป็นองค์ประกอบของสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์ ผู้นี้จึงได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่

สามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนย่อความและสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนให้น่าสนใจและมีขั้นตอนชัดเจนในการเรียนรู้มาช่วยในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

การจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการ (Process Writing) เป็นการจัดการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการเขียนอย่างเป็นกระบวนการ ซึ่งผู้เรียนได้ฝึกทักษะการเขียนเพื่อให้ได้ผลงาน (Product) มีโอกาสเรียนรู้กระบวนการ (Process) ในการสร้างสรรค์ผลงานให้มีคุณภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ (ดนิตา ดวงวิไล, 2565) ซึ่งในการเขียนงานแต่ละครั้งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการเพื่อให้งานเขียนที่ได้มีเนื้อหาครบถ้วนตามวัตถุประสงค์และสิ่งสำคัญในการเขียนงานจะต้องมีความคิดอย่างสร้างสรรค์ในรูปแบบงานเขียนของตนเอง โดยไม่คัดลอกงานของผู้อื่นทั้งหมดได้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizer) เป็นเทคนิคที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย โดยการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างความรู้ที่มีมาก่อนกับความรู้ใหม่หรือความคิดรวบยอดใหม่ที่จะต้องเรียน ผังกราฟิกจึงเป็นแผนผังหรือแผนภาพที่สร้างขึ้นเพื่อแยกแยะข้อมูลโดยแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญและความสัมพันธ์ของข้อมูลมีการจัดระเบียบข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อให้เข้าใจง่ายกระชับและชัดเจน ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2554) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนโดยใช้ผังกราฟิกเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมสร้างความหมายและความเข้าใจในเนื้อหาสาระ

หรือข้อมูลที่เรียนรู้และจัดระเบียบข้อมูลที่เรียนรู้ด้วยผังกราฟิกซึ่งจะช่วยให้ง่ายแก่การจดจำ

การจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการซึ่งนำการใช้ผังกราฟิกมาใช้ในการกำหนดจุดมุ่งหมายและการเขียนร่างเพื่อให้มองเห็นประเด็นในการเขียนเป็นรูปธรรมและครอบคลุมมากที่สุดอันจะนำมาซึ่งความสนใจใคร่รู้ อยากลงมือทำงานในรูปแบบของตนเอง มีเอกลักษณ์เฉพาะตนไม่ซ้ำแบบใคร และส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจในการเรียนอีกด้วย

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้นผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนย่อความและสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิกโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการเขียนย่อความด้วยตนเองและเป็นความรู้ที่มีความถูกต้องแม่นยำ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในอนาคต เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนย่อความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

2. เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/10 โรงเรียนพรเจริญวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาบึงกาฬ กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 42 คน

การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ ดำเนินการตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ PAOR 4 ขั้นตอนคือ ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นปฏิบัติการ (Action) ขั้นสังเกตการณ์ (Observation) และขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) มีขั้นตอนการการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้ 1) สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลด้านผู้เรียน ศึกษาสภาพปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 4) ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) การทดลองเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนย่อความและสมรรถนะการ

คิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก จำนวน 3 วงจร วงจรละ 4 แผน รวมทั้งสิ้น 12 แผน 12 ชั่วโมง (2) การสะท้อนผลการปฏิบัติการ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบท้ายวงจรปฏิบัติการ โดยเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย วงจรละ 5 ข้อ (3) การประเมินผลวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนย่อความ เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ 50 คะแนนแบบประเมินสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์ โดยมีองค์ประกอบในการประเมินดังนี้ ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดละเอียดลออ เป็นแบบ Scoring Rubric มี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 5 ข้อ ข้อละ 20 คะแนน 5) นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง 6) นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 7) นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง 8) นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วมาดำเนินการปรับปรุง แก้ไข ตามข้อแนะนำต่างๆ ให้ความถูกต้อง เหมาะสม

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้ 1) ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับกลุ่มเป้าหมาย 2)

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลขณะปฏิบัติการสอน และหลังสิ้นสุดการสอน ดำเนินการสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียน ความเหมาะสมของเนื้อหา และระยะเวลาที่ใช้ แล้วจัดบันทึกผลที่เกิดขึ้นใน แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรม ของนักเรียน และแบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้

เมื่อผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัด กิจกรรมการเรียนรู้ในวงจรที่ 1 แล้วดำเนินการ ทดสอบท้ายวงจรที่ 1 เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการ ประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้วนำไปปรับปรุง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวงจรที่ 2 ต่อไป แล้ว ดำเนินการทดสอบเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ในวงจรที่ 3 ต่อไป และเมื่อจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ใน วงจรที่ 3 แล้วทำการทดสอบเพื่อเป็นข้อมูล ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หลังจากดำเนินการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทั้ง 3 วงจรปฏิบัติ การแล้ว ดำเนินการทดสอบ เพื่อเป็นการสรุปข้อมูล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านมาแล้ววิเคราะห์ แบบทดสอบ โดยการนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ แล้วนำผลมาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้าน การเขียนย่อความและสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการ เรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วม กับการใช้ผังกราฟิก สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการทดสอบวัดความความสามารถด้านการเขียนย่อที่นักเรียนเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้น กระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิกหลังจากการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ครบทั้ง 3 วงจรปฏิบัติการ แล้วมีคะแนนการทดสอบความความสามารถ ด้านการเขียนย่อคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 44.62 จาก คะแนนเต็ม 50 คะแนน มีคะแนนส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 2.03 คิดเป็นร้อยละ 85.00 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 88.10 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการ เขียนย่อสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการประเมินสมรรถนะการคิด สร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการ เรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วม กับการใช้ผังกราฟิกหลังจากการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ครบทั้ง 3 วงจรปฏิบัติการแล้ว มีคะแนน การประเมินสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์ คะแนน เฉลี่ยเท่ากับ 77.29 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน และมีคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.15 คิดเป็นร้อยละ 77.29 และมีจำนวนนักเรียน ที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 88.10 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าการ จัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้น กระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก สามารถ พัฒนาสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน ได้แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ในการเขียนย่อความได้เป็นอย่างดี

5. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนย่อความและสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนย่อที่นักเรียนเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทั้ง 3 วงจรปฏิบัติการแล้ว มีคะแนนความสามารถด้านการเขียนย่อสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เป็นเพราะการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก สามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนย่อได้ด้วยกระบวนการขั้นตอนต่างๆ เริ่มตั้งแต่ขั้นกำหนดจุดมุ่งหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการทำงาน ขั้นการเขียนร่าง ขั้นการอ่านทบทวน ขั้นการแก้ไข ขั้นการนำเสนองานเขียน นอกจากนี้ยังมีการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ในทุกขั้นตอน สอดคล้องและสัมพันธ์กันด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกคิดและลงมือปฏิบัติ สอดคล้องกับดนิตา ดวงวิไล (2565) กล่าวว่า การเรียนรู้ในปัจจุบันผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ ครูมีบทบาทเป็นผู้จัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนในรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย โดยเน้นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ การจัดการเรียนรู้ครูควรให้ความสำคัญกับ

การบูรณาการทักษะปฏิบัติกับสาระ จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิสมน กฤษกลาง (2563) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของ Murdoch (MIA) ร่วมกับแผนผังกราฟิก พบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของ Murdoch (MIA) ร่วมกับแผนผังกราฟิก หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 18.12 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 60.40 และก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 11.06 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 36.87 ความก้าวหน้ามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.06 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 23.53 และคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .052) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของ Murdoch (MIA) ร่วมกับแผนผังกราฟิก หลังเรียนไม่สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .053) ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของ Murdoch (MIA) ร่วมกับแผนผังกราฟิก เมื่อพิจารณาโดยรวมค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 4.29 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.26 และพบค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 9.88 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.36 ความก้าวหน้ามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.36 โดยพบว่า จากการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของ Murdoch (MIA) ร่วมกับแผนผังกราฟิก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจวรรณ วรรณบุตร (2563) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องการพัฒนาทักษะการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อเข้าใจภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อเข้าใจภาษาไทย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีดัชนีประสิทธิผล 0.5185 2) นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านเพื่อเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับผังกราฟิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด

โดยสรุป การจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ช่วยพัฒนาการเขียนย่อความของนักเรียนได้เป็นอย่างดี นักเรียนสามารถนำขั้นตอนการเขียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม รวมถึงครูสามารถนำวิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิกไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วย

2. ผลการประเมินสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิกหลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทั้ง 3 วงจรปฏิบัติการแล้ว มีคะแนนการประเมินสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์ และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก สามารถพัฒนาสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนได้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนย่อความได้เป็นอย่างดี

จากวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์ ด้วยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรเจริญวิทยา โดยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก พบว่า เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการวางแผนงานเขียน ได้ตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง สามารถเลือกสรรคำใหม่อย่างยืดหยุ่นด้วยตัวเอง สามารถวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญและทำให้สะท้อนการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างละเอียดลออ นักเรียนมีความคิดริเริ่มมากขึ้น สามารถคิดได้อย่างคล่องแคล่วทันเวลา ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิกในทุกขั้นตอนต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กันด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกคิดและลงมือปฏิบัติ และยังมี การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม

ที่ส่งเสริมความเป็นอิสระในการเรียนรู้โดยกระบวนการดังกล่าวเป็นกระบวนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนด้วย สอดคล้องกับทศนาแฉมณี (2557) กล่าวว่า การเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นเครื่องมือในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย โดยผู้สอนอาจนำผู้เรียนไปเผชิญสถานการณ์ปัญหาจริง หรือผู้สอนอาจจัดสภาพการณ์ให้ผู้เรียนเผชิญปัญหา และฝึกกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาารวมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในปัญหานั้นอย่างชัดเจน ได้เห็นทางเลือกและวิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหานั้น รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ เกิดทักษะกระบวนการคิดและกระบวนการแก้ปัญหาต่างๆ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกพัฒนากระบวนการคิดขั้นสูงอีกด้วย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของดนิตา ดวงวิไล (2561) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการปลูกจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน งานวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ

- 1) ศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
- 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
- 3) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์

การเรียนรู้เรื่อง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป- 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการปลูกจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 84.69 โดยนักเรียนร้อยละ 100 มีคะแนนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 76.25 ขึ้นไป การมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 84.01 โดยนักเรียนร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 73.33 ขึ้นไป ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 83.32 โดยนักเรียนร้อยละ 78.49 ผ่านเกณฑ์การประเมินคิดเป็นร้อยละ 72.00 ขึ้นไป ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.67$) จากคะแนนเต็ม 3 คะแนน

ด้วยเหตุนี้ การจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก จึงสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ด้วยกระบวนการขั้นตอนต่างๆ เริ่มตั้งแต่ขั้นกำหนดจุดมุ่งหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการทำงาน ขั้นการเขียนร่างขั้นการอ่านทบทวนขั้นการแก้ไขขั้นการนำเสนองานเขียน นอกจากนี้ยังมีการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิกในทุกขั้นตอน

โดยสรุป การจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิกช่วยพัฒนาส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี นักเรียนสามารถนำกลวิธีการคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสมรวมถึงครูสามารถนำวิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วย

6. ข้อเสนอแนะ

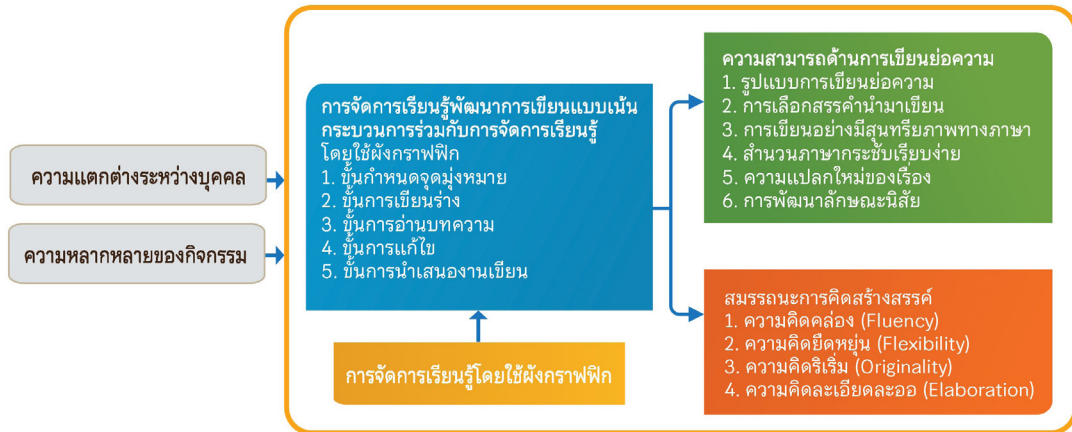
1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ ควรเพิ่มกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ผังกราฟิกให้มีความน่าสนใจเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และผู้สอนจะต้องฝึกให้นักเรียนได้สะท้อนผลตามสภาพจริงหาข้อดีและข้อเสียเพื่อนำไปพัฒนาผลงานต่อไป

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยในครั้งต่อไป ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนเรื่องอื่นๆ สารอื่นๆ และระดับชั้นอื่นๆ รวมถึงใช้ร่วมกับ

เทคนิคอื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความ

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนย่อความและสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิก พบองค์ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ ครูควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนย่อความด้วยกระบวนการขั้นตอนต่างๆ เริ่มตั้งแต่ขั้นกำหนดจุดมุ่งหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการทำงาน ขั้นการเขียนร่าง ขั้นการอ่านทบทวน ขั้นการแก้ไข ขั้นการนำเสนองานเขียน ซึ่งทุกขั้นต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้พัฒนาการเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับการใช้ผังกราฟิกในทุกขั้นตอนต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน ต้องมีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกคิดและลงมือปฏิบัติ และยังมีการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความเป็นอิสระในการเรียนรู้โดยกระบวนการดังกล่าวเป็นความความสามารถด้านการเขียนย่อของผู้เรียนด้วย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: ศรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ดนิตา ดวงวิไล. (2565). *นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้สำหรับครูภาษาไทย*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- _____. (2561). *ผลการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการปลูกจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2551). *ทักษะการเขียนภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2554). *ศาสตร์การสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2557). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญจวรรณ วรรณบุตร. (2563). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับผังกราฟฟิกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

วิสมน กฤษกลาง. (2563). การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของ Murdoch (MIA) ร่วมกับแผนผังความคิด. (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

สนิท สัตโยภาส. (2546). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชารอักษร.

สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. (2537). เทคนิคการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

Kemmis, S., & McTaggart, R. (1988). *The Action Research Planner*. (3rd ed.). Victoria: Deakin University Press.

